

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca: SSA Zofia Rybicka-Szkibiel,

Sędziowie SA: Edyta Buczkowska-Żuk

Urszula Iwanowska (spr.),

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2014 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z wniosku A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

na skutek zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zawarte w punkcie II wyroku z dnia 25 marca 2014 r., sygn. akt VI U 2068/13,

postanawia: oddalić zażalenie.

SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka-Szkibiel SSA Edyta Buczkowska-Żuk

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. określił wysokość należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne A. B. za okres od marca 2008 r. do października 2008 r. w łącznej kwocie 2.410,26 zł wraz z odsetkami obliczonymi na dzień wydania decyzji w łącznej kwocie 1.521 zł.

W odwołaniu od powyższej decyzji A. B. wniósł o jej zmianę i odstąpienie od dochodzenia należnej kwoty wraz z odsetkami wskazując, że decyzja została wydana przedwcześnie, ponieważ w dniu 2 września 2013 r. złożył wniosek o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy, działając przez pełnomocnika, wniósł o jego oddalenie w całości oraz o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując, że w celu rozpoznania wniosku płatnika o umorzenie należności z tytułu składek konieczne jest w pierwszej kolejności określenie tej zaległości oraz okresu, który ona obejmuje. Sam fakt złożenia wniosku o umorzenie należności nie zwalnia organu rentowego od ustalenia prawidłowej wysokości zaległych składek, co podlega kontroli przez stronę.

Wyrokiem z dnia 25 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie oraz w punkcie II zawarł postanowienie, którym zasądził od A. B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że orzekł w oparciu o przepisy art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 6 ust. 3 w związku z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349), zasądając od płatnika na rzecz organu rentowego kwotę 600 zł, tj. minimalną stawkę przy przedmiocie sporu 3.903,26 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa

procesowego. Sąd pierwszej instancji miał na uwadze, że ubezpieczony nie stawiał się na rozprawę i nie przedstawił żadnych argumentów, które pozwoliłyby na odstąpienie od obciążenia go tymi kosztami.

Z powyższym postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie nie zgodził się A. B., który w złożonym zażaleniu wniósł o jego uchylenie i zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych podnosząc, że zasądzona kwota nie jest adekwatna do nakładu pracy pełnomocnika organu rentowego. Skarżący wskazał, że jest w trudnej sytuacji materialnej i stwierdził, że nie jest w stanie pokryć kosztów zastępstwa procesowego bez uszczerbku dla siebie.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji jest prawidłowe.

W niniejszej sprawie, której przedmiotem była ocena decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wskazującej wysokość zadłużenia A. B. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, wysokość wynagrodzenia pełnomocnika organu rentowego za udział w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji była uzależniona od wartości przedmiotu sporu i w związku z tym, podlegała określeniu zgodnie z § 6 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – j. t. Dz. U. z 2013 r., nr 490 (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 listopada 2012 r., III AUz 290/12, OSAŁ 2013/2/17; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 września 2012 r., III AUz 164/12, LEX nr 1220520). W rozpoznawanej sprawie, wartość przedmiotu sporu stanowiła kwota 3.903,26 zł (należność główna oraz skapitalizowane odsetki na dzień wydania decyzji), a zatem minimalna wysokość stawki wynagrodzenia radcy prawnego za udział w postępowaniu przed Sądem Okręgowym wyniosła 600 zł, zgodnie z § 6 pkt 3 powoływanego rozporządzenia (przedział od 1.500 zł do 5.000 zł wartości przedmiotu sprawy).

Sąd odwoławczy podkreśla, że ustawodawca określając wysokość stawek minimalnych wynagrodzenia profesjonalnych pełnomocników za poszczególne czynności lub za udział w postępowaniach, rozważył i uwzględnił wszelkie okoliczności charakterystyczne dla danego typu spraw. A więc, stawki minimalne odzwierciedlają swoistą wycenę koniecznego nakładu pracy pełnomocnika związaną ze specyfiką określonego rodzaju postępowań. Jednocześnie ustawodawca pozostawił sądom orzekającym możliwość uwzględnienia nadzwyczajnych szczególnych okoliczności, które pojawiając się w danej sprawie zwiększają nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków profesjonalnego pełnomocnika procesowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2012 r., III CZ 57/12, LEX nr 1288673). Co do zasady, uzasadniony jest zwrot kosztów zastępstwa procesowego według wynagrodzenia w stawkach minimalnych, a dopiero konkretne czynności o charakterze szczególnym przemawiają za zasadnością zwrotu według stawki wyższej (por. postanowienie Sąd Apelacyjny w Katowicach z dnia 6 lutego 2013 r., I ACz 105/13, LEX nr 1298246). W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy zasądził na rzecz organu rentowego wynagrodzenie w stawce minimalnej, odpowiadające przeciętnemu zaangażowaniu pełnomocnika przy wyjaśnianiu sprawy. Sąd Apelacyjny objaśnia przy tym, że stawka opłaty jest nazwana minimalną, ponieważ nie można na podstawie art. 98 k.p.c., stronie wygrywającej sprawę i reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika przyznać mniejszej kwoty zwrotu kosztów, niż wynikająca z rozporządzenia wykonawczego najmniejsza kwota odnosząca się do danej kategorii spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r., III CZ 34/12, LEX nr 1212816). Nie mają przy tym znaczenia argumenty płatnika dotyczące tego, że w jego ocenie wynagrodzenie to jest zbyt wysokie w stosunku do nakładu pracy pełnomocnika organu rentowego.

W odpowiedzi na wniosek zażalenia wskazać trzeba, że możliwe jest zasądzenie od strony przegrywającej proces jedynie części kosztów albo nieobciążanie jej w ogóle kosztami – zgodnie z zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c., która ma jednak zastosowanie w wypadkach szczególnie uzasadnionych. Regulacja art. 102 k.p.c. jest w założeniu rozwiązaniem szczególnym i stanowi odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik postępowania, sformułowanej w art. 98 k.p.c. Istotne jest przy tym, że zastosowanie w postępowaniu instytucji prawnej z art. 102 k.p.c. jest

suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu i to do jego oceny należy stwierdzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony przypadek (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 192/09, LEX nr 584735; z dnia 27 maja 2010 r., II PK 359/09, LEX nr 603828; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2011 r., II CZ 68/11, LEX nr 1044004). Jednocześnie należy wskazać, że strona procesu winna mieć świadomość konieczności poniesienia kosztów procesu w razie przegrania sprawy i z tym obowiązkiem musi się liczyć. Natomiast, jeżeli chce tego obowiązku uniknąć, to powinna wykazać szczególne okoliczności uzasadniające odstępianie od ogólnej zasady odpowiedzialności za wynik procesu.

W sprawie A. B. w ogóle nie wnioskował o nieobciążanie go kosztami postępowania i nie podjął starań o wykazanie okoliczności uzasadniających tego rodzaju wniosek. Proceduralnym obowiązkiem sądu jest w każdym przypadku rozpoznanie wniosku o przyznanie kosztów procesu na rzecz strony wygrywającej sprawę, zaś odstępianie od nałożenia na przegrywającego tego zobowiązania powinno mieć miejsce wyjątkowo i w szczególnie uzasadnionych przypadkach. W przedmiotowej sprawie sąd pierwszej instancji nie stwierdził wystąpienia takiego szczególnie uzasadnionego przypadku i ocena ta jest prawidłowa.

Ponad powyższe Sąd Apelacyjny wskazuje, że nawet w zażaleniu płatnik nie przedstawił konkretnych argumentów na to, iż jego sytuacja jest wyjątkowa (w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek w myśl art. 102 k.p.c.), posługując się jedynie ogólnym sformułowaniem.

Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c. oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.

SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka-Szkibiel SSA Edyta Buczkowska-Żuk